

Н. І. Шевченко, здобувач кафедри державного управління та місцевого самоврядування, Академія муніципального управління

АКТИВІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Серед численних вітчизняних методик оцінки рівня інвестиційної привабливості регіону найбільше поширення одержали методики статистичного аналізу загальних показників економічного і соціального розвитку й ефективності господарської діяльності, побудови інтегральних показників інвестиційної привабливості окремих регіонів і областей, групування з використанням методів кластерного і факторного аналізів [1, с. 8].

Разом з тим, при визначенні рівня інвестиційної привабливості окремого регіону чи області більш ефективним буде застосування розроблених західними дослідниками методик оцінки конкурентоздатності й економічного потенціалу, оскільки ці показники є вагомими складовими частинами інвестиційної привабливості будь-якого об'єкта саме для закордонного інвестора. Їх використання в системі методів розробки регіональних і галузевих проектів дозволяє здійснювати позиціонування регіону за рівнем інвестиційної привабливості й обрати найбільш ефективну стратегію інвестування.

Теоретичною основою цієї методики є концепції життєвого циклу і кривої досвіду. Основною метою застосування цього методу є оцінка окремих сфер господарської діяльності підприємства чи галузі з їх можливостями одержати доходи, шансами і ризиками для того, щоб оптимально розподілити обмежені ресурси і правильно обрати стратегію інвестування. Основними недоліками цієї методики є розмежування стратегічних сфер діяльності фірми (галузі), недосконалість і обмеженість індикаторів та інструментів оцінки відносної частки і зростання ринку, що утворюються експертним методом, а також ігнорування другорядних факторів. Це вимагає використання методики в поєднанні з іншими методами оцінки інвестиційної привабливості.

С. Р. Семів [3, с. 473] пропонує для оцінки інвестиційної привабливості регіонів і галузей економіки проводити дослідження сильних і слабких сторін виробничого потенціалу, наукового і технологічного рівня, транспортного забезпечення, можливостей збуту, якості трудових ресурсів і менеджменту, фінансового забезпечення регіону чи області. Перевагами застосування цієї ме-

тодики є можливість встановлення ключових факторів успіху на ринку при інвестуванні, визначення сильних сторін регіону (галузі), облік фактора конкуренції, можливість інвесторів надалі використовувати сильні сторони інвестиційних об'єктів. Як слабкі місця цього методу варто вказати на недостатню увагу до факторів зміни навколишнього середовища, велику концентрацію на сильних сторонах і зневага до слабких, суб'єктивність і умовність оцінок факторів інвестиційної привабливості.

Утім, ефективність застосування цієї методики інвестиційної привабливості зростає при об'єднанні її зі складанням стратегічного балансу, що є інструментом оцінки рівня залежності регіону (галузі) від факторів внутрішнього і зовнішнього середовища з метою визначення дефіциту ресурсів.

Об'єднання методик аналізу експортного потенціалу і стратегічного балансу дозволяє визначити потенціал, який додатково необхідний для усунення дефіциту факторів, досягти обґрунтованості й послідовності отриманих результатів аналізу, одержати індикатори важливості інвестиційних стратегій, здійснювати концентрацію інвестиційних коштів на посилення існуючих конкурентних переваг регіону (галузі) й усунення рівня їх залежності від факторів, що негативно впливають на інвестиційну привабливість.

До переваг методики складання стратегічного балансу автор відносить наочність відображення сильних і слабких сторін, ієрархічність оцінки якісних ознак, можливість аналізу явища в процесі його розвитку, виявлення стратегічних факторів, що вимагають розвитку; до недоліків — небезпеку суб'єктивності оцінок, зневаги до факторів розвитку навколишнього середовища, надмірну увагу до усунення дефіцитних ресурсів.

С. В. Заєць [2, с. 474] обґрунтовує, що у рамках оцінки соціально-економічного розвитку регіону доцільно використовувати такі показники:

1. Загальні умови функціонування регіону (адміністративно-територіальний поділ, територія, кліматичні умови, екологічний потенціал).

2. Демографічна ситуація і проблеми відтворення населення в регіоні (загальна демографічна ситуація, статевіковий склад населення, показники демографічного навантаження на населення працездатного віку, сімейна структура населення, розподіл населення по суспільних групах).

3. Економічна база і стан бюджету регіону (структура господарства, матеріально-технічні ресурси, економічна діяльність підприємств, зайнятість населення, фінанси).

4. Середовище існування (екологічні, санітарно-гігієнічні, житлові, криміногенні умови в регіоні, ступінь розвиненості соціальної інфраструктури).

5. Рівень життя населення регіону (умови побуту й дозвілля, доходи населення і їх диференціація).

Активізація процесу інвестування в економіку України потребує також застосування науково обґрунтованих підходів і, насамперед, систематизації методик оцінки інвестиційної привабливості регіонів, галузей чи окремих підприємств.

Література

1. Загальний рейтинг інвестиційної привабливості областей України. — Економічні есе. — Вип. 3. — К.: Інститут реформ, 2000. — 71 с.

2. *Заєць С. В.* Показники життєвого середовища: складові аналізу соціального розвитку регіону / С. В. Заєць // Проблеми розвитку внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. Сборник научных трудов. — Часть 2. — Донецк, 2004. — С. 473—475.

3. *Семів С. Р.* Теоретико-методичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості регіонів і галузей економіки / С. Р. Семів // Проблеми розвитку внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. Сборник научных трудов. — Часть 2. — Донецк, 2004. — С. 473—475.

УДК 336.767

О. Г. Шевченко, канд. екон. наук, доц.
кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

КОМПЛЕКСНИЙ МОНІТОРИНГ У ПОРТФЕЛЬНОМУ ІНВЕСТУВАННІ

Ефективне управління інвестиційним портфелем як сукупністю цінних паперів, направлене на досягнення інвестиційних намірів інвестора, обумовлює необхідність коригування складу (реструктуризації) портфеля з урахуванням впливу багатьох ринкових та позаринкових факторів. При управлінні таким портфелем необхідно постійно відстежувати зміни ситуації на ринку цінних паперів, оцінювати інвестиційну привабливість і вартість окремих фінансових активів і загалом портфелю — тобто здійснювати безперервний комплексний моніторинг. Врешті-решт,